

Čís. 17335.

Není-li jisto, zda účinky rozvodového rozsudku nepominuly opětným spojením manželů (§ 110 obč. zák.), nejsou dány předpoklady pro povolení rozluky podle § 17 rozl. zák.; zjišťování účinků opětného spojení manželů na rozvodový rozsudek přesahuje rámec řízení podle § 17 rozl. zák.

(Rozh. ze dne 10. června 1939, R I 336/39.)

Srov. rozh. č. 16768, 16372 a 13943 Sb. n. s.

Navrhovatelka Marie B. domáhá se podle § 17 rozl. zák. rozluky manželství na podkladě pravoplatného rozsudku o rozvod, jímž bylo její manželství rozvedeno z viny odpůrce, a uvádí, že okolnosti uplatňované ve sporu o rozvod byly by již tehdy odůvodnily výrok o rozluce, kdyby bylo o ní bývalo žalováno. Odpůrce (manžel navrhovatelčin) vyslovil se proti vyhovění návrhu a uvedl mimo jiné, že bylo manželství mezi stranami po rozvodu znovu obnoveno, že došlo k souložím, takže rozvodový rozsudek, na jehož podkladě navrhovatelka žádá o povolení rozluky, obnovením manželských styků pozbyl platnosti. Prv ý s o u d vyhověl návrhu, r e k u r s n í s o u d návrh zamítl. D ů v o d y: Odpůrce navrhovatelčin tvrdí, že se s manželkou po vyslovení rozvodu nerozešel, nýbrž s ní manželsky po nějakou dobu žil. Tuto skutečnost navrhovatelka sice popírá, připustila však — popírajíc obnovení manželského společenství a styků — že více týdnů po doručení rozsudku o rozvodu bydlela ve společném bytě. Prvý soud se postavil na stanovisko, že nepřisluší mu řečené okolnosti dále zkoumati, ba že jsou pro tuto věc nerozhodny, když při § 17 rozl. zák. rozhodující jest jediné otázka, zda dle sporu rozvodového bylo by bývalo s úspěchem možno žalovati ihned o rozluku a tato by bývala musila býti povolena. Rekursní soud však s tímto názorem nesouhlasí, vycházejí z toho, že v tomto případě jest řada sporných okolností, jež při rozluce přece jen nelze přecházeti. V první řadě jest tu tvrzení odpůrce, že podle dohody nemělo dojíti k jednání o rozvodové žalobě. Tvrzení to jest sporné. Neprávem vydanému rozsudku lze v takovém případě čeliti pouze žalobou. I když žalovaný novou žalobu nepodal, jest pochybný základ rozsudku rozvodového. V pochybnostech pak nelze vyhověti žádosti o rozluku, zvláště když by vydání rozlukového usnesení na základě rozsudku, nesprávným postupem vymoženého, odporovalo dobrým mravům. Dále přichází v úvahu okolnost, že odpůrce tvrdí obnovení (pokračování) v manželském společenství s navrhovatelkou. I tato okolnost jest mezi stranami sporná, při tom však připustila navrhovatelka, že sdílela se žalovaným po rozvodu společný byt. Jsou tu tedy objektivní skutečnosti nasvědčující spíše správnosti tvrzení žalovaného. Předpis § 110 o. z. o. byl rozhodnutím Sb. n. s. č. 7622 vyložen v ten smysl, že rozvod jest odčiněn obnovením manželského společenství, i když toto obno-

vení nebylo soudu oznámeno. Odpůrce i z dalších pozdějších okolností dovozoval obnovu manželského společenství, což žalobkyně popírala. Není tedy správný názor, že soudce nemusí hledět ke skutečnosti, že byl případně rozsudek o rozvodu a tím i rozvod dle § 110 o. z. o. odčiněn, protože se jedná o rozluku dle § 17 rozl. zák. a nikoliv o řízení dle §§ 15 a 16 téhož zákona. Přestala-li působnost rozsudku rozvodového, není možno povolití rozluku ani dle § 17 rozl. zák. Jinaký názor nesrovnával by se s významem rozlukového aktu. V rozh. č. 16768 Sb. n. s. vyložil Nejvyšší soud, že po obnovení manželského společenství (§ 110 o. z. o.) nelze žádati podle rozsudku rozvodového za přeměnu rozvodu v rozluku, a v rozhodnutí č. 10455 byla vyslovena zásada, že, není-li mezi manžely souhlasu o tom, zda bylo manželské společenství obnoveno, jest ponechatí manželům, aby uplatnili žalobou nároky, dovozované z obnovy manželského společenství. Ježto tyto úvahy ukazují, že nebyly tu předpoklady pro povolení rozluky podle § 17 rozl. zák., bylo návrh na vyslovení rozluky podle § 17 rozl. zák. zamítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

V judikatuře, nyní ustálené, zastává nejvyšší soud stanovisko, že obnovením manželského společenství, stavším se v úmyslu trvalosti, jsou právní následky a účinky rozvodu úplně odstraněny, aniž by k tomu bylo zapotřebí soudního oznámení manželů o opětném spojení podle § 110 obč. zák., a že žádný z manželů nemůže se domáhatí na základě rozvodového rozsudku, jehož následky pominuly obnovením manželského společenství, povolení manželské rozluky a to ani rozluky podle § 17 rozl. zák. (Sb. n. s. č. 16768, 16372, 13943, 11383, 10455, 9651, 7.622). Navrhovatelka sama připouští, že po rozvodovém rozsudku žila s odpůrcem v jednom bytě, popírajíc ovšem, že by v tom spočívalo obnovení, resp. pokračování v manželském spoluzití. Ze šetření provedeného prvním soudem vyplývá, že strany po rozvodu spolu chodily, že navrhovatelka chodila odpůrce doprovázeti do kanceláře a navštěvovala ho i na výstavě. Jest tedy okolnost, že strany manželské společenství neobnovily, při nejmenším alespoň sporná. Za tohoto stavu věci však, když není jisto, zda účinky rozvodového rozsudku nepominuly a zjišťování této sporné okolnosti přesahuje rámec řízení podle § 17 rozl. zák., nejsou dány předpoklady pro povolení rozluky v řízení nesporném podle § 17 rozl. zák.

Čís. 17336.

Výklad § 12 vlád. nař. č. 250/1935 Sb. z. a n.

Na pohledávku zajištěnou úvěrovou hypotékou jest podle § 12 dotč. zák. přikázati úroky, jež nejsou starší než tříleté, jen v rámci nejvyšší.